

PÊLE-MÊLE

Mgr. Dáša Beňušová, Mgr. Michaela Mikušková, Mgr. Lucia Nižníková

ELEKTRONICKÁ VERZIA DENNÍKOV V ŠTUDOVNIACH UNIVERZITNEJ KNIŽNICE

V roku 2021 sme v Ekonomickej študovni nahradili tlačенú verziu denníkov *Sme* a *Hospodárske noviny* elektronickou. Predplatený internetový portál **Sme.sk** je dostupný na troch používateľských počítačoch. V rámci neho je zabezpečený prístup k periodikám *Sme*, *My*, *Korzár*, *Index*, *Historická revue*, *Slovak spectator* a do archívu denníka *Sme*. Predplatený portál **HNonline.sk** je dostupný na jednom počítači. Umožňuje prístup k 64 000 prémiovým článkom.

Od januára 2023 bude tlačенá verzia uvedených denníkov nahradená elektronickou aj v Politologickej študovni. Informácie o tom, na ktorých počítačoch sú dostupné elektronické verzie dennej tlače a o možnostiach prístupu k nim, poskytnú pracovníčky študovni.

AJ AMATÉR SA MÔŽE STAŤ VÝZNAMNÝM PARTNEROM VO VÝSKUME

Otvorená veda prináša nové formy vedeckého poznávania. Jednou z nich je aj občianska veda. Jej cieľom je realizácia vedeckého výskumu, na ktorom sa zúčastňujú ako dobrovoľníci bežní občania spolupracujúci s profesionálnymi vedeckými tímami. Ide zvyčajne o participáciu na rôznych meraniach, pozorovaniach, zbere údajov a materiálov. Snahou občianskej vedy je využiť potenciál občanov, ktorí majú záujem o vedné disciplíny len formou osobnej záľuby/koničky (napr. pozorovanie vtákov, skúmanie nerastov, sledovanie počasia a i.). Takíto nadšenci, bez ohľadu na vzdelanie a vek, sú pre otvorenú vedu ako stvorení.

Občianska veda sa na Slovensku zatiaľ celkom neudomácnila. Centrum vedecko-technických informácií Slovenskej republiky v Bratislave ako významný popularizátor otvorenej vedy na Slovensku preto v spolupráci s *University College London* pripravilo bezplatný online kurz. Je určený všetkým, ktorí sa chcú o občianskej vede, jej význame a princípoch dozvedieť viac. Kurz pozostáva z piatich lekcii. Okrem teoretickej časti ponúka aj krátke videá so zástupcami projektov občianskej vedy, ktorí sa s účastníkmi kurzu podelia o svoje skúsenosti. Kurz je dostupný na platforme **eu.citizen-science**. Viac informácií o ňom je na stránke <https://otvorenaveda.cvtisr.sk/online-kurz-zacnime-si-s-obcianskou-vedou/>.

BIBLIOSFÉRY 2022 – KNIŽNICE A INOVÁCIE

17. – 18. mája 2022 sa konala v Slovenskej chemickej knižnici pri Slovenskej technickej univerzite v Bratislave odborná knižnícka konferencia Bibliosféry 2022 s podtitulom Stretnutie partnerských knižníc Centra vedecko-technických informácií Slovenskej republiky (CVTI SR). Zúčastnili sa na nej zástupcovia knižníc združených v konzorciu **Knižnice pre Slovensko** (KPS). Jeho cieľom je podporovať knižnice nielen ako miesta na získavanie rôznych druhov informácií, ale aj ako centrá celoživotného vzdelávania, nadobúdania nových zručností, rozvoja kreativity a podpory inovácií. CVTI SR pomáha partnerským knižniciam v projektovej činnosti, vo vzdelávaní knihovníkov, v sprístupňovaní e-zdrojov a pri budovaní FabLabov.

Cieľom tohtoročných Bibliosfér bol odpočet zrealizovaných aktivít (digitalizácia fondov, školenia a vzdelávacie semináre knihovníkov a používateľov) a prezentácia skúseností knižníc, ktoré vďaka tomuto partnerstvu začali vykonávať nové činnosti a poskytovať inovatívne služby používateľom. Súčasťou podujatia boli aj odborné prednášky na tému občianskej vedy, odborných lekárskeho časopisov a open source softvéru knižnično-informačného systému KOHA. V rámci praktických prezentácií EXPO si účastníci mohli prezrieť a vyskúšať kreatívne nástroje FabLabu (3D modelovanie, rôzne druhy tlače, programovanie micro:bitov a prácu s Mbotmi), obsluhu putovného knižničného skenera a zúčastniť sa na rôznych vzdelávacích workshopoch. Krátke video z podujatia je zverejnené na Youtube pod názvom Bibliosféry 2022 – stretnutie partnerských knižníc CVTI SR. Viac o konzorciu Knižnice pre Slovensko uvádza webová stránka <https://kniznicepreslovensko.cvtisr.sk/>.

NÁŠ TOHTOROČNÝ ERASMUS+ V ZLÍNE

Predposledný májový týždeň sme vycestovali na východnú Moravu do rodného mesta Tomáša Baťu. Program mobility v Univerzitní knihovně Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně bol postavený na výmene skúseností a príkladov dobrej praxe najmä v oblastiach informačného vzdelávania, otvoreného prístupu a otvorených dát, open source softvéru na prevádzkovanie digitálneho repozitára a ďalších podporných služieb pre vedeckovýskumnú komunitu na univerzite. Mobilita ukázala, že Univerzitná knižnica UMB mnohé služby poskytuje na vysokej úrovni. Zároveň nám pomohla identifikovať oblasti, kde je stále priestor na vylepšovanie a posúvanie sa dopredu.